

Rehabprotokoll efter bakre korsbandsrekonstruktion/skada

Viktig information

- De tidsintervall som finns angivna i protokollet varierar individuellt, smärta och svullnad är det som primärt styr uppgraderingen.
- Vid kvarstående rörlighetsinskränkning/svullnadsproblematik efter 16 veckor kontakta Arthro Clinic/Rehabiliteringsenheten.

Remissvar önskas till behandlande läkare efter avslutad rehabilitering. Om avvikelser från planerad rehabiliteringsplan, vänligen kontakta Cario Arthro Clinic/Rehabiliteringsenheten tel. [08-406 26 36](tel:08-4062636).

Information om ortosbehandlingen

Ortosbehandlingen pågår i 12 veckor (eller enligt läkarordination).

Vecka 1–2: 0°
Vecka 3–4: 0–30°
Vecka 5–6: 0–60°
Vecka 7–12: 0–90°

- Ortosen ska användas dygnet runt. Fr.o.m. vecka 8 kan den tas av vid träning under de resterande 4 veckorna. Stöd under tibia ska finnas om behov av att ta av ortosen finns.
- Fjäderbelastningen i ortosen bör initialt vara 7–8 N och patienten instrueras att successivt öka.
- Belastning är tillåten enligt läkarordination. Kryckor bör användas till dess att gångmönstret är normaliserat.
- Träning av hamstringsmuskulaturen bör undvikas de första 12 veckorna samt undvik hyperextension i 8 veckor.
- Vid operation av posterolaterala hörnet (PLC);
  - markeringsgång första 6 veckorna
  - ingen abduktionsträning första 8 veckorna
  - inga stående tåhävningar första 8 veckorna

FAS 1	Cirka vecka 1–4
Mål	Minska svullnad, förbättra ROM, normalisera gångmönster. Förbättra quadricepskontroll.
Restriktion	Ortosbehandling enligt ovan. Ingen hamstringsträning.
Tänk på att	Gradvis tillbaka till dagliga aktiviteter.
Övnings-exempel	Se hemträningsprogram. Aktiv extension inom tillåtet ROM med successivt ökad belastning. NMES på quadriceps.

FAS 2	Cirka vecka 4–8
Mål	Minska svullnad, passiv ext till 0°, förbättra flektion inom tillåtet ROM. Normalisera gångmönster. Förbättra quadricepskontroll.
Restriktion	Ortosbehandling enligt ovan. Ingen isolerad hamstringsträning.
Tänk på att	Underhåll generell styrka och kondition.
Övnings-exempel	NMES på quadriceps. Gångträning. Balansövningar. Påbörja CKC övningar.

FAS 3	Cirka vecka 8–12
Mål	Ingen kvarstående svullnad, full passiv ext, förbättra flektion. Förbättra quadricepskontroll och styrka.
Restriktion	Ortosbehandling enligt ovan. Ingen isolerad hamstringsträning.
Tänk på att	Ortosen kan tas av vid träning. Kontrollera knäkontroll. Underhåll generell styrka och kondition.
Övnings-exempel	Motionscykel, benspark, utfallssteg, knäböj 2 ben/1 ben.

FAS 4	Cirka 3–4 månader
Mål	Uppnå fullt ROM. Förbättra styrka i benet utan smärta och svullnad. Normaliserad knäkontroll.
Tänk på att	Avveckla ortosen. Påbörja hamstringsträning.
Övnings-exempel	Crosstrainer, benspark konc/exc, bäckenlyft, bencurl, knäböj 2 ben/1 ben med ökad belastning. Alternativ träning: vattenfys/kondition, spinning.

FAS 5	Cirka 4–7 månader
Mål	Förbättra styrka i det opererade benet utan smärta och svullnad. Normalisera konditionsförmågan.
Tänk på att	Testa patientens styrkeförmåga innan uppgradering mot grenspecifik träning. Maximera styrketräningen → tyngre vikter, färre repetitioner. Grenspecifik träning hos fysioterapeut samt påbörja grenspecifik träning i autentisk miljö.
Övnings- exempel	Löpning: löpskolning/intervall/riktningsförändringar. Hoppträning: 2 ben/1 ben/sidled.

FAS 6	Cirka 7 månader och framåt
Mål	Full styrka och knäkontroll i det opererade benet. Återgång till aktuella idrottsaktiviteter.
Tänk på att	Fortsätt maximera styrketräningen → tyngre vikter, färre repetitioner. Testa patientens konditionsförmåga innan uppgradering mot tuffare grenspecifik träning. Fortsätt grenspecifik träning hos sjukgymnast samt i autentisk miljö. Testa patientens förmåga i deras autentiska miljö innan uppgradering mot fullt deltagande i idrotten.
Övnings- exempel	Agilityövningar och pivoterande moment i maximal hastighet. Snabbhets- och spänstträning.

Programmet är framtaget av knä- och brosksektionen på Cario Arthro Clinic.